

Uchwała nr 34/2013
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 27 marca 2013 r.

**w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Miejskiej w Złotoryi
nr 0007.XXVII.163.2013 z dnia 28 lutego 2013 r. zmieniającej uchwałę nr 0007.XXVI.153.2013
z dnia 24 stycznia 2013 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie
odpadami komunalnymi dla nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy**

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 1113) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

oświadczeń w części J i K wzoru deklaracji stanowiącej załącznik do uchwały Rady Miejskiej w Złotoryi nr 0007.XXVII.163.2013 z dnia 28 lutego 2013 r. zmieniającej uchwałę nr 0007.XXVI.153.2013 z dnia 24 stycznia 2013 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy — z powodu zamieszczenia ich bez podstawy prawnej.

Uzasadnienie

Uchwała Rady Miejskiej w Złotoryi nr 0007.XXVII.163.2013 z dnia 28 lutego 2013 r. zmieniająca uchwałę nr 0007.XXVI.153.2013 z dnia 24 stycznia 2013 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej — Zespołu w Legnicy — 6 marca 2013 roku.

Zgodnie z art. 6n ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 391, z późn. zm.), rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji zobowiązana jest określić w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego wzór deklaracji o wysokości opłaty składanej przez właścicieli nieruchomości, obejmujący objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia, pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego oraz informację o terminach i miejscu składania deklaracji.

Badając uchwałę Rady Miejskiej w Złotoryi nr 0007.XXVII.163.2013 z dnia 28 lutego 2013 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu stwierdziło, co następuje.

W części J wzoru deklaracji Rada Miejska wprowadziła obowiązek dołączenia do deklaracji dokumentu potwierdzającego czasową nieobecność mieszkańca w miejscu stałego pobytu, wystawionego przez odpowiednie instytucje (np. WKU, uczelnie, szkoły) lub oświadczenia właściciela nieruchomości w sprawie zgłoszenia wyjazdu za granicę na okres dłuższy niż trzy miesiące.

Zgodnie z art. 6n ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach rada gminy w uchwale, o której mowa wyżej, może określić wykaz dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W ocenie Kolegium ewentualne określenie w uchwale wykazu dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji nie jest tożsame ze zobowiązaniem wypełniającego deklarację do załączenia do niej dokumentów wskazujących na faktyczne miejsce pobytu osoby zameldowanej na terenie gminy. Podejmując regulację zawartą w części J wzoru deklaracji, Rada Miejska przekroczyła zakres upoważnienia ustawowego. Należy również podkreślić, że na podstawie tych dokumentów Gmina uzyska m.in.

dane dotyczące miejsca zamieszkania wszystkich osób zameldowanych, lecz nie zamieszkujących na terenie gminy, które nie zostaną objęte opłatą. Podejmując zatem powyższą regulację, Rada Miejska przekroczyła zakres upoważnienia ustawowego.

W części K wzoru deklaracji zamieszczono oświadczenia o treści: „Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Składając niniejszą deklarację oświadczam, że zostałem(am) uprzedzony(a) o odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu karnego i potwierdzam własnoręcznym podpisem prawidłowość danych zamieszczonych w niniejszej deklaracji”.

Zdaniem Kolegium, przepisy Kodeksu karnego nie mają zastosowania do postępowania w sprawie naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W myśl art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, odpowiedzialności karnej podlega ten, kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę. Zgodnie z § 6 tego artykułu, przepis ten stosuje się natomiast odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeśli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Wobec tego, zobowiązanie do złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania w uchwale organu stanowiącego będącej przepisem prawa miejscowego pozostaje w sprzeczności z art. 233 Kodeksu karnego, gdyż tylko przepis ustawy może przewidywać możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Zatem zobowiązanie właścicieli nieruchomości do złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania na podstawie uchwały organu stanowiącego, będącej przepisem prawa miejscowego pozostaje w sprzeczności z art. 233 Kodeksu karnego, gdyż tylko przepis ustawy może przewidywać możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej (por. wyrok WSA w Kielcach z dnia 25 października 2012 r. sygn. akt I SA/Ke 506/12). W związku z powyższym Rada nie może zobowiązać składającego deklarację do złożenia oświadczenia o podanej powyżej treści.

W ocenie Kolegium nie ma również podstawy prawnej do zobowiązania właścicieli nieruchomości do wyrażenia zgody na przetwarzanie ich danych osobowych w celu przeprowadzenia postępowania administracyjnego.

Przepisy art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych wymieniają przesłanki legalności przetwarzania danych osobowych. Zgodnie z pkt 2 powołanego przepisu, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne wówczas, gdy jest niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Ustawa o ochronie danych osobowych w art. 23 ust. 1 pkt 1 wskazuje również zgodę jako przesłankę zgodności z prawem przetwarzania danych osobowych. Zgoda jest jednak jednym z możliwych, ale nie jedynym warunkiem legalizującym przetwarzanie danych. Nie jest zatem konieczne jej pozyskiwanie, gdy spełniony jest jeden z pozostałych warunków z art. 23 ust. 1 ustawy, zwłaszcza gdy przetwarzanie danych osobowych znajduje podstawę w stosownych przepisach prawa. W literaturze przedmiotu podkreśla się, że w sytuacjach, w których dopuszczalność przetwarzania danych osobowych ma swoje niewątpliwe, wyraźne oparcie w przepisach prawa, administrator nie powinien zwracać się („dodatkowo”, „na wszelki wypadek”) o udzielenie zgody na przetwarzanie tych samych danych do zainteresowanych podmiotów (podobnie: J. Barta, R. Markiewicz, Ochrona danych osobowych. Komentarz, Zakamycze 2002, s. 405).

Ponadto istnienie wskazanych rozwiązań (w postaci zgody na przetwarzanie danych osobowych) powoduje, że dopuszczalne jest nieudzielenie zgody na przetwarzanie danych osobowych, co pozostaje w konflikcie z istniejącymi przepisami prawa, z mocy których — a zatem bez odrębnej zgody — przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej w Złotoryi przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszej uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus